

Sarajevo, 14.05.2018. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
07.05.2018.- 11.05.2018.

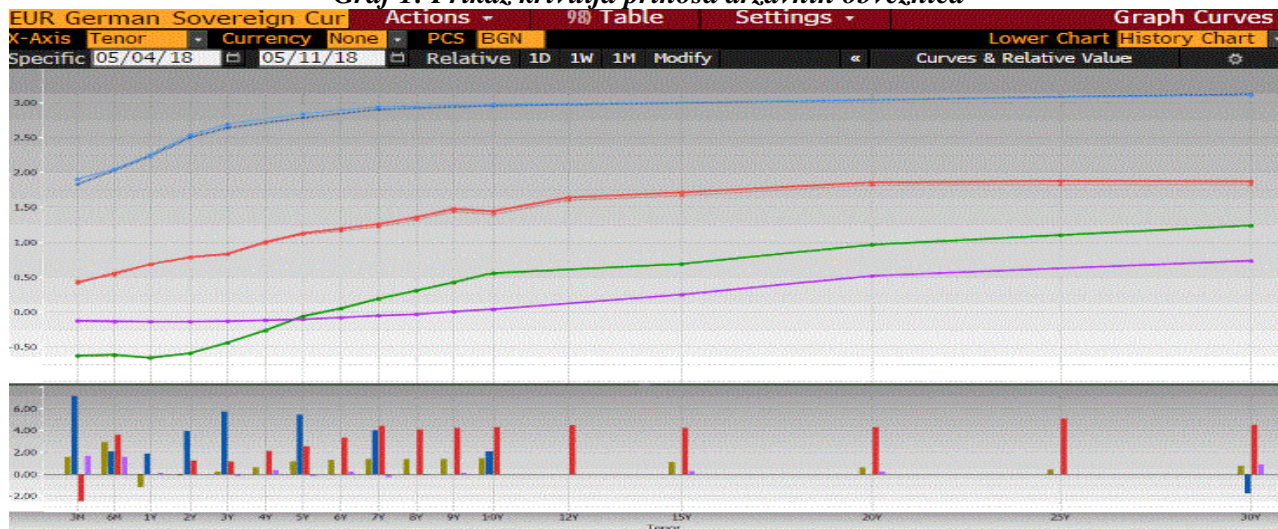
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	4.5.18	11.5.18	4.5.18	11.5.18	4.5.18	11.5.18	4.5.18	11.5.18
2 godine	-0,58	-0,58 →	2,50	2,53 ↗	0,78	0,79 ↗	-0,13	-0,13 →
5 godina	-0,07	-0,06 ↗	2,78	2,84 ↗	1,11	1,14 ↗	-0,10	-0,10 →
10 godina	0,54	0,56 ↗	2,95	2,97 ↗	1,40	1,44 ↗	0,05	0,05 →

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	4.5.18	-	11.5.18
3 mjeseca	-0,603	-	-0,570 ↗
6 mjeseci	-0,637	-	-0,608 ↗
1 godina	-0,614	-	-0,623 ↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 11.05.2018. godine (pune linije) i 04.05.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su na početku protekle sedmice ponovo zabilježili smanjenje pod uticajem objavljenih slabih ekonomskih indikatora, koji su još jednom potvrdili neizvjesnost skorije odluke o povlačenju monetarnih stimulansa ECB-a. Izjave predstavnika ECB-a u vezi s primjetnim trendom pada privrednih aktivnosti tokom prvog kvartala, nakon snažnog trenda koji je zabilježen u 2017. godini, su uglavnom bile usmjerene ka tome da su ovakva kretanja i očekivana, ali da su i dalje u skladu sa solidnom ekspanzijom. Prinosi sigurnijih obveznica do kraja sedmice nisu zabilježili značajnije promjene, ali volatilna kretanja su zabilježena kod italijanskih obveznica usljed rasta političke neizvjesnosti, odnosno rasta mogućnosti potrebe ponavljanja izbora u ovoj zemlji. Međutim, u drugoj polovini protekle sedmice, nakon što je od Predsjedništva zatraženo da se odgodi rok za pokušaj formiranja koalicione Vlade, došlo je do povećanog optimizma da bi moglo doći do skorijeg dogovora o formiranju Vlade. Ipak, na sedmičnom nivou prinosi italijanskih obveznica su povećani između 5 i 7,5 baznih poena.

ECB je u mjesečnom biltenu upozorila da bi rast trgovinskog protekcionizma mogao negativno uticati na globalnu ekonomiju te da bi SAD mogle biti među zemljama koje su najgore pogođene. Ministar finansija Luksemburga Gramegna je izjavio da je program izlaska Grčke iz programa finansijske pomoći eurozone i MMF-a na dobrom putu da bude okončan u augustu.

Prema posljednjim podacima o iznosima kupovina obveznica ECB-a, Bloomberg je objavio da je procijenjeno ponderisano dospijeće njemačkih obveznica u aprilu povećano na rekordnih 18,84 godina u poređenju sa 9,69 godina iz marta, odnosno u poređenju s rekordno niskim dospijećem ovih obveznica od 3,99 godina, koliko je zabilježeno u maju prošle godine. Pored Njemačke, rast prosječnog dospijeća kupljenih obveznica zabilježen je i kod obveznica Austrije, Španije, Francuske, Irske, Italije, Holandije i Portugala, dok je blagi pad dospijeća zabilježen samo kod obveznica Finske.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ MAJ	21,0	19,2	19,6
2.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G) MAR			
3.	PMI indeks građevinskog sektora – Njemačka APR	-	50,9	47,0
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) MAR	2,8%	1,8%	3,8%
5.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) MAR	-	7,0%	2,8%
6.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G) MAR	2,3%	3,6%	2,5%
7.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G) MAR	3,6%	5,1%	3,0%
8.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) MAR	-	-9,7%	-0,6%
9.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G) MAR	2,1%	0,4%	2,3%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G) MAR	-	3,5%	4,2%
11.	Stopa nezaposlenosti – Grčka FEB	-	20,8%	20,7%
12.	Stopa inflacije – Španija APR	1,1%	1,1%	1,3%
13.	Stopa inflacije – Portugal APR	-	0,3%	0,8%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili rast za 2 do 6 poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Predsjednik Feda Powell je početkom protekle sedmice izjavio da su finansijska tržišta ispravno prihvatila signale i planove koje je Fed uputio, a koji se odnose na postepeno povećanje referentne kamatne stope te da neće biti iznenađenja vezano za to pitanje. Prema njegovim riječima, proces normalizacije monetarne politike nije izazvao poremećaje na finansijskim tržištima te se učesnici na tim tržištima ponašaju racionalno i usklađeno s kreatorima monetarne politike. Pored toga, Powell je izjavio da povećanje kamatnih stopa Feda ne može predstavljati veliki rizik za globalna finansijska tržišta i tržišta u ekspanziji, kao što mnogi misle, te dodao da globalna osjetljivost na rizike podrazumijeva potrebu da se prati unaprijed najavljeno povećanje kamatnih stopa od strane Feda. Takođe, Powell je istakao da kako bi se podstakla globalna finansijska stabilnost i rast, pošto Fed povećava kamatne stope, Fed će nastaviti da pomaže u izgradnji otpornosti u finansijskom sistemu. Međutim, njegov kolega iz St. Luisa Bullard je komentarisao Fedovu monetarnu politiku te je naveo da postoji razlog za opreznost pri budućem povećanju referentne kamatne stope, uzimajući u obzir aktuelne makroekonomske uslove. Prema njegovim riječima, kamatne stope u SAD su već dostigle nivo „neutralnosti“, pri čemu više ne predstavljaju stimulanse za američku privredu te da dalje povećanje rizikuje smanjenje obima poslovnih investicija, što bi pratilo nedavno smanjenje poreza na profit kompanija te ugrozilo zdravlje tržišta rada i umanjilo inflatorna očekivanja centralne banke.

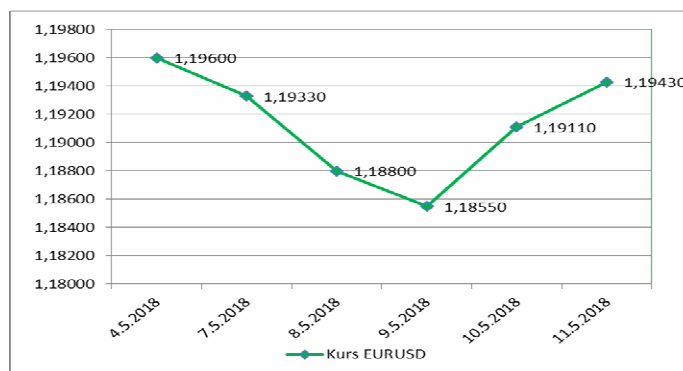
Tokom protekle sedmice objavljen je indeks potrošačkih cijena koji je bio veći od prethodnog i iznosio je 2,5% na godišnjem nivou, ali je ovaj indeks koji ne uključuje cijene prehrambenih proizvoda i energenata u aprilu iznosio 2,1%, što je manji podatak od očekivanog (2,2%) i što je umanjilo očekivanja o ubrzanju tempa povećanja Fedove referentne kamatne stope.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
				period
1.	Indeks potrošačkih cijena (G/G) APR	2,5%	2,5%	2,4%
2.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) APR	2,8%	2,6%	3,0%
3.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G) MAR	3,9%	3,3%	3,3%
4.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G) MAR	-	3,8%	3,4%
5.	Mjesečno stanje budžeta (USD milijardi) APR	212,0	214,3	-208,7
6.	Potrošački krediti (USD milijardi) APR	15,20	11,62	13,64
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 05. MAJ	219.000	211.000	211.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen s nivoa od 1,1960 na nivo od 1,1943,

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

U protekloj sedmici održan je sastanak MPC BoE na kojem nije došlo do promjena u monetarnoj politici koja se trenutno implementira. Referentna kamatna stopa je zadržana na nivou od 0,5%, a za ovu odluku glasalo je sedam članova ovog tijela, dok su dva člana bila za povećanje referentne kamatne stope. Odluka o zadržavanju programa kvantitativnih olakšica na nivou od 435 GBP za državne obveznice i 10 milijardi GBP za korporativne obveznice, donesena je jednoglasno. Na pratećoj pres-konferenciji guverner BoE Carney je izjavio da BoE smatra da će se ekonomski zamah ponovo potvrditi. Takođe, smatra se da će umjerena restriktivna politika u narednom periodu biti odgovarajuća za povratak inflacije na ciljane i održive nivoe. Prilikom pojašnjavanja razloga zbog kojih nije došlo do promjene u referentnoj kamatnoj stopi, većina članova MPC BoE je primijetila da su skoriji ekonomski pokazatelji slabiji, ali da će se sveukupna ekonomija oporavljati. Prema mišljenju članova MPC BoE, postepeni rast referentne kamatne stope i dalje treba očekivati, dok je BoE potvrdila tri povećanja ove stope u naredne tri godine. Nova inflatorna očekivanja BoE ukazuju na to da će doći do oštrijeg usporenja inflacije te da će u naredne dvije godine biti smanjena na nivo od 2%. BoE je revidirala očekivanja ekonomskog rasta za 2018. godinu na niže te se sada očekuje rast GDP-a u ovoj godini od 1,4%, dok se ranije očekivao rast od 1,8%. Za 2019. godinu očekivanja ekonomskog rasta su nepromijenjena i iznose 1,7%.

Nakon odluke BoE o zadržavanju referentne kamatne stope na postojećem nivou, GBP je deprecirala u odnosu na većinu glavnih valuta trgovinskih partnera. GBP je počela da slabi tri sedmice prije održavanje sastanka BoE, jer je postajalo izvjesnije da do povećanja referentne kamatne stope neće doći. U ovom periodu zabilježena je deprecijacija GBP za oko 6%.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	APR	-0,2%	-3,1%	1,6%
2.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	MAR	-11,300	-12,287	-10,414
3.	Industrijska proizvodnja (G/G)	MAR	3,1%	2,9%	2,1%
4.	Prerađivački sektor (G/G)	MAR	2,9%	2,9%	2,5%
5.	Građevinski sektor (G/G)	MAR	-5,7%	-4,9%	-1,8%
6.	NIESR procjena GDP-a	APR	-	0,1%	0,1%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad s nivoa od 0,88409 na nivo od 0,88184, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,3531 na nivo od 1,3542.

JAPAN

U aprilskom Izvještaju o kamatnim stopama BoJ je objavila nove prognoze, prema kojima bi inflacija u fiskalnoj 2019. i 2020. godini trebalo da bilježi rast na 1,8%. Bivši član MPC BoJ Kiuchi prošle sedmice je izjavio da ukoliko uklanjanje vremenskog okvira ne dovede do postizanja ciljanog nivoa inflacije, BoJ će se boriti da opravda napuštanje negativnih kamatnih stopa ili sporiju kupovinu rizične aktive, dok inflacija ne dostigne nivo od 2%. Takođe, Kiuchi je istakao da bi BoJ mogla dozvoliti da prinosi desetogodišnjih obveznica rastu više ili da ciljaju kraće rokove, kao što su prinosi petogodišnjih obveznica, imajući u vidu rastuće troškove ograničenja prinosa na desetogodišnje obveznice na nivou od 0%. S druge strane, guverner BoJ Kuroda je izjavio su dobro stanje japanske ekonomije i pooštavanje uslova na tržištu rada ključni za postizanje inflatornog cilja od 2%. U međuvremenu, objavljen je rezime debate s aprilskog sastanka MPC BoJ, u kojem je istaknuto da BoJ radi na pripremi tržišta za buduće povlačenje stimulativnog programa, pri čemu neki članovi pozivaju na veću kontrolu rastućih troškova dužeg vremena provođenja programa kvantitativnih olakšica.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

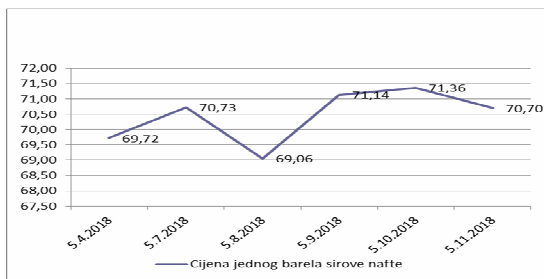
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	MAR	1.023,1	1.190,7	188,7
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	MAR	2.899,0	3.122,3	2.076,0
3.	Zvanične rezerve (u mlrd USD)	APR	-	1.256,0	1.268,3
4.	Vodeći indeks P	MAR	105,1	105,0	105,9
5.	Koicidirajući indeks P	MAR	116,4	116,4	116,0
6.	Monetarni agregat M2 (G/G)	APR	3,2%	3,3%	3,1%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G)	APR	2,8%	2,8%	2,6%
8.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	MAR	1,0%	2,1%	1,0%

JPY je tokom protekle sedmice blago deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa 130,50 na nivo od 130,63. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY povećan s nivoa od 109,12 na nivo od 109,39.

NAFTA I ZLATO

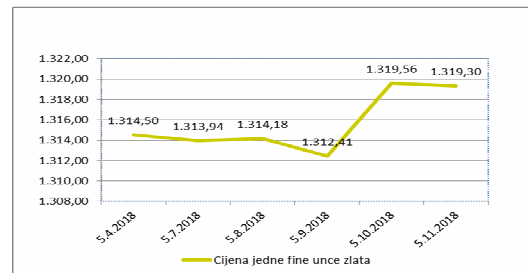
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 69,72 USD (58,29 EUR). Proteklu sedmicu su obilježili događaji u vezi sa sporazumom o iranskom nuklearnom programu. Predsjednik SAD Trump je u utorak saopštio odluku o tome da se SAD povlače iz ovog sporazuma te da će, nakon nešto više od dvije godine od ukidanja, ponovo uvesti ekonomske sankcije Iranu. Navedeno je tokom trgovanja u četvrtak podstaklo rast cijene nafte na najviši nivo od novembra 2014. godine. Doprinos rastu cijene nafte dale su i informacije o tome da su američke zalihe nafte smanjene za 2,2 miliona barela na sedmičnom nivou. Međutim, tokom trgovanja u petak objavljene su informacije o rastu aktivnih bušotina nafte u SAD na najviši nivo od marta 2015. godine, što je tokom trgovanja u petak uticalo na smanjenje cijene nafte. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 70,70 USD (59,20 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.314,50 USD (1.099,08 EUR). Početkom protekle sedmice cijena jedne fine unce zlata nije bilježila značajne promjene. Učesnici na ovom tržištu su bili u iščekivanju objavljivanja informacija o tome da li će SAD ponovo uvesti sankcije Iranu. Nakon objavljivanja ove odluke, ali i informacije o tome da je indeks potrošačkih, cijena koji isključuje cijene prehrambenih proizvoda i energenata, u SAD za april bio manji od očekivanog, što je umanjilo očekivanja o ubrzanju tempa rasta Fedove referentne kamatne stope, cijena jedne fine unce zlata je zabilježila značajan rast. Deprecijacija USD zabilježena tokom trgovanja u petak nije uspjela da podstakne dalji rast cijene zlata te je tokom tog dana zabilježeno blago smanjenje i na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.319,30 USD (1.104,66 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
 Služba Front Office
 Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.